

Οι τελευταίες στιγμές της Παναγίας (Ιωάννου Γεωμέτρου – 10 ος αιώνας)

Επειτα ασπάσθηκε τον Πέτρο και τους άλλους Αποστόλους, “χαίρετε”, λέγουσα, “τέκνα και φίλοι και μαθηταί του Υιού και Θεού μου και θεωρείτε εαυτούς μακάριους, όπου ηξιώθητε τοιούτου διδασκάλου και Δεσπότη και διακονίας τοιούτων μυστηρίων και της κοινωνίας των διωγμών και παθημάτων Του, διά να γίνετε κοινωνοί της δόξης και Βασιλείας Του”.

Αφού τους ανήγγειλε περί των τελευταίων γεγονότων, τους εξήτησε να ψάλλουν τους επιταφίους ύμνους, ενώ Εκείνη άρχισε τις προς τον Θεόν ευχαριστίες της.

Η προσευχή της Θεοτόκου

«Ευλογώ σε”, έλεγε, “Δέσποτα και Θεέ και Υιέ του Θεού του προανάρχου Σου Πατρός και υιέ ιδικέ μου, της δούλης Σου, χάρις εις την φιλανθρωπίαν Σου. Ευλογώ σε, οπού μας λύτρωσες εκ της κατάρας και αντ’ αυτής μάς έδωσες την ευλογίαν. Ευλογώ σε τον αίτιον όλων των αγαθών μας, της ζωής, του φωτός, της ειρήνης, της δυνατότητος να γνωρίσωμε τον Πατέρα Σου και το συνάναρχόν Σου και ζωοποιόν Πνεύμα. Ευλογώ σε Λόγε, όπου ευλόγησες την γαστέρα μου κατοίκων εν αυτή δι’ ανεκφράστου τρόπου. Ευλογώ σε, όπου τοιουτοτρόπως μας αγάπησες ώστε και υπέρ ημών να σταυρωθείς και να αποθάνεις. Ευλογώ σε, όπου κατέστησες μακαρία την κοιλία μου και πιστεύω ότι θα εκπληρωθούν και όλα τα άλλα, περί των οποίων μου έχεις μιλήσει.

Η παράδοξος κάθοδος του Χριστού

Εις τούτα τα λόγια ακολούθησε ευθύς η παράδοξος κάθοδος του Υιού της συνοδευομένου υπό των Προφητών, των Πατριαρχών και όλων των Δικαίων, προπορευόμενων των Αγγέλων και Αρχάγγελων και των λοιπών Αγγελικών δυνάμεων. Τότε ο αέρας και ολόκληρο το σπίτι γέμισε. Όλα εκείνα όπου η Παρθένος προεγνώριζε, τότε τα έβλεπε οφθαλμοφανώς, ενώ οι άλλοι έβλεπαν μέρος αυτών των θαυμασίων, ο καθείς αναλόγως της αγιότητός του. Έτσι η δευτέρα κατάβασις έγινε ενδοξοτέρα και φρικωδεστέρα της πρώτης, και προφανεστέρα δι' όσους διέθεταν όραση πνευματική. Δεν ήσαν μόνον παρόντα τα κατώτερα αγγελικά τάγματα και δυνάμεις, αλλά και αυτά ακόμη τα Σεραφείμ και τα Χερουβείμ και οι θρόνοι παρίσταντο μετά φόβου, ιεραρχικώς κατά τάξιν. Θεωρούσαν μετά φόβου όχι μικροτέρου (ίσως μεγαλυτέρου εκείνου θα έλεγα, αν επετρέπετο), εκπληττόμενοι διά την δευτέρα Αυτού κένωση και συγκατάβαση. Ό,τι έγινε άλλοτε προς χάριν ολοκλήρου του γένους των ανθρώπων, τώρα για μία μόνον ψυχή, για μία μόνον γυναίκα συντελείτο ένα τοιούτο θαύμα.

Η συνοδεία ήταν λαμπρά και πολυάριθμος, όπως άρμοζε διά την άφιξη του Δεσπότη και την αναχώρηση της Δεσποίνης, αλλά η θέασις των συντελουμένων, ως είπα ήδη, εγένετο μόνον από τους καθαρθέντας, αν και η παρουσία του Δεσπότη ήταν ακατανόητος και εις αυτούς τους Μαθητάς και Αποστόλους που ήσαν πεπληρωμένοι από την δύναμη της κατοικούσης εις αυτούς χάριτος του Αγίου Πνεύματος. Παρίστατο εκεί ο Χριστός με σώμα και μορφή πλήρως τεθεωμένη, λαμπροτέρα της αστραπής και της λάμψεώς της εις το θαβώρ, αλλά μικροτέρα της φυσικής της λαμπρότητος ενώ οι Απόστολοι ήσαν ωσάν νεκροί. Ο Κύριος ευθύς τους λέγει “ειρήνη υμίν”, όπως άλλοτε όταν εισήλθε των θυρών κεκλεισμένων, εις τον ίδιον αυτόν οίκον όπου συνήχθησαν και τότε και τώρα, τον οίκον του Ιωάννου, όπου τότε τους συγκέντρωσε διά τον φόβον των Ιουδαίων και σήμερα τους συνήγαγε διά την γεννήσασα τον Κύριον, η οποία και κατοικούσε εις αυτόν μετά του ηγαπημένου και παρθένου μαθητού, του δευτέρου και θετού υιού της.

Ακούοντες οι Μαθηταί αυτήν την γλυκεία, την πραεία και γνώριμο φωνή, ανέλαβαν θάρρος εις το σώμα και εις την ψυχή και, όσο τους ήτο δυνατόν, ύψωσαν τα μάτια τους ως προς τον δίσκον του ηλίου, την ώρα όπου Εκείνος χαμήλωνε ολίγο την λαμπρότητα της ανατολής Του και τους περιέλαμπε μετά φωτισμού μετριοτέρου.

Αλλά ας σταθούμε ολίγον εις τα επιθανάτια Αυτής. Η ψυχή της ευρίσκεται σε μία συγκίνηση πελώρια και σχεδόν σκιρτά και προφθάνει ασυγκράτητος και σπεύδει να απομακρυνθεί από του σώματος ώστε το γρηγορότερον να ευρεθεί μετά του Υιού της και να προσπέσει εις τας χείρας Του και να αναχωρήσει μετ' Αυτού. Πώς ήτο δυνατόν να υπομείνει την χαράν αυτήν, όπως την λύπην τον καιρόν του Πάθους, και πώς εμείς να μην επιθυμούμε να ειπούμε πως αυτή δεν πέθανε, αν και δεν το λέγομεν αυτό για να μην πούμε καινοφανή διδάγματα.

Εδάκρυσε, και πάλι έγινε ανωτέρα των δακρύων από την μεγάλη ευτυχία και το παράδοξο θέαμα, βλέπουσα μετά σώματος Εκείνον, όπου ολίγο παλαιότερον τον είδε να σύρεται, να καθυβρίζεται και να κτυπάται, και ενώ περιεβάλλετο υπό τόσων μυριάδων Αγγέλων, υπό τόσης λαμπρότητος και τόσης δόξης. Έβλεπε το πρόσωπον και την μορφήν Εκείνου, του άλλοτε εμπαιζομένου και καταπτυσμένου, του περιβαλλομένου την πορφυράν χλαίναν της εντροπής, να περιβάλλεται τώρα με τόσην αξία και λαμπρότητα. Αυτόν όπου δεν είχεν είδος ουδέ κάλλος, τώρα να αστράπτει από το κάλλος της καλλοποιού θεότητός Του, τον άλλοτε νεκρόν όπου κατεδικάσθη ως αντίθεος, τον έβλεπε θεόν και Βασιλέα και Κριτήν των πάντων, αθάνατον και ανίκητον. Ω, πώς διεμοιράζετο και πάλι μεταξύ των αντιθέτων, όπως και εν τω καιρώ της Σταυρώσεως. Το δράμα την εγέμιζεν ευφροσύνη, υπερέχαιρεν η ψυχή της, αλλά συνεστέλλετο αναχωρούσα προς εκείνη την δόξα και λαμπρότητα.

Τώρα πλέον δοξολογούσε περισσότερο από πριν Εκείνον όπου την εδόξασε. Προσηύχετο διά τους Αποστόλους και για όλους τους παρόντας, ικέτευε για τους απανταχού πιστούς ή μάλλον υπέρ παντός του κόσμου και αυτών ακόμη των εχθρών και των σταυρωτών. Ζητούσε να λάβει από τον Δεσπότην κάποιο λόγο ή

κάποιο σημείον ως εγγύηση της σωτηρίας τους, απλώνουσα ικετευτικώς τα χέρια εκείνα με τα οποία Τον ενηγκαλίζετο, κινούσα την γλώσσαν εκείνη και τα χείλη με τα οποία Τον ησπάζετο, υπενθυμίζουσα τον θηλασμόν Του, και κλαίουσα από ευτυχία, έκαμε το παν, μιγνύουσα αποχαιρετιστήριους λόγους και προσευχές. Τότε αρχίζουν την υμνωδία οι Άγγελοι και όλοι μένουν ακίνητοι και εκστατικοί, όχι από φόβο αλλά από χαρά, οι Απόστολοι αντιφωνούν με την δική τους ψαλμωδία, και έτσι, περνώντας από το πανάγιον στόμα η υπεραγία ψυχή της, ωσάν σε ύπνο, παραδίδεται εις τον Υιόν της, διαφεύγουσα τις ωδίνες του θανάτου, όπως τις διέφυγε και κατά την γέννηση ή μάλλον με την ίδια και μεγαλυτέρα χαρά και όπως τότε, όταν ανεκφράστως προήρχετο εξ αυτής ο Υιός και Θεός της, και τώρα όπου αυτή εξήρχετο προς τον θεόν ο οποίος παρίστατο όχι μόνο νοερώς αλλά και αισθητώς.

Ευθύς, όλοι οι Άγγελοι και μερικές άλλες αγγελικές δυνάμεις άρχισαν να ψάλλουν, και μετά του πνεύματος μεν εξήρχετο κάποια άφθονος και ανεξήγητος ευωδία, ενώ το σώμα περιεβάλλετο από πλούσιο και απλησίαστο φως, ώστε και ο αέρας γέμισε από ήχους και άσματα, περισσότερο όμως από την ευχάριστον ευωδία, το δε σώμα ακτινοβολούσε από παντού, ώστε να γίνεται κάπως αθέατο. Έτσι λοιπόν διαμοιράζονται την Παρθένον, οι μαθηταί και ο Διδάσκαλος, τα επίγεια και τα ουράνια, όπως και μετ' ολίγον ο ουρανός και ο παράδεισος. Ο Κύριος και τα περί αυτόν λειτουργικά πνεύματα έλαβαν την ψυχή, ενώ οι μαθηταί το σώμα.